Chambers boksamtal i grupp

PASSLÄNGD	GRUPP	FREKVENS	INNEHÅLL
40 minuter	**Fyra till tio elever**	**Två till tre pass i veckan i sex till tio veckor, en bok**	**En hel bok, ett exemplar per elev**

SÅ FUNGERAR INSATSEN

Ni läser en hel bok. Du läser högt, och eleverna följer med i sina böcker. På väggen sitter bokens tavla, i varje bok en post-it, och i samtalet ligger frågekortet mitt på bordet.

Varje läspass börjar och slutar vid tavlan, och eleverna säger sin sak till den bredvid innan de säger den till gruppen. Du leder, men ingen sitter på de rätta svaren, inte ens du. Är ni fler än fem, samtalar ni i två grupper, tidigast i läspass 3. Du sitter med den ena, och i den andra läser en elev upp kortet Du som leder.

TRE SAKER ATT HÅLLA FAST VID

Läs mycket och med få avbrott. Stanna vid din post-it, högst två gånger per pass.

Bär frågorna med er. De står på tavlan tills boken svarar.

Fråga ”Hur vet du det?” Då går eleverna tillbaka till boken.

ARBETSFORM

Gemensamt (hela gruppen vid tavlan) → läraren läser (eleverna följer med i sina böcker) → gemensamt igen (runt bordet, och sist vid tavlan)

LÄSPASSET I FYRA DELAR

DEL	EXEMPELFRASER
1 · Var är vi? Vid tavlan	*”Vad hände förra gången?”* *”Vad tror du händer nu?”*
2 · Läs I böckerna	*”Sätt din post-it där du vill säga något.”* *”Var slutade du förstå?”*
3 · Samtala Runt bordet	*”Sa två av er något som hänger ihop?”* *”Hur vet du det?”*
4 · Med mig Vid tavlan igen	*”Vad hände i dag, i en mening?”* *”Har boken svarat på någon fråga?”*

Var och en väljer en av frågekortets fyra frågor: ”Var det något du gillade?” eller ”Var det något du inte gillade?”, ”Var det något du inte förstod eller undrade över?” eller ”Lade du märke till något mönster eller någon koppling?”

© Niclas Fohlin · niclasfohlin.se/stodundervisning/boksamtal-i-grupp/lathund

Läspass 6 i Momo

GRUPPEN · FEM ELEVER I ÅK 5 · NIVÅN BAS

Momo eller kampen om tiden

Alla säger till den bredvid vad som hände förra gången, och Adam berättar vid tavlan att de grå herrarna har kommit. Sedan gissar alla vad som händer nu.

Läraren läser och stannar vid sin post-it. Ella sätter sin post-it där en ny person kommer in.

I laget runt säger Elias varför folk glömmer de grå herrarna. Noor säger att Fusi får bråttom, som hennes storebror. Ella frågar vem Fusi är, och Sara visar stället där det står att han är frisör. Adam hör att Elias och Noor sa något som hänger ihop.

Vid tavlan får frågan *”Varför glömmer folk dem?”* en bock, och Sara har en ny fråga.

DET JAG FÖRBERETT Läst om sidorna där Fusi kommer in. Min post-it: Jag undrar om man kan spara tid på en bank. Det står: meningen om att lägga in tid och få tillbaka den. Jag tror inte att det går.

KLAR TIDIGT Läs några sidor till, eller ta en fråga på tavlan.

ETT LÄSPASS PÅ 40 MINUTER

TID	VAD HÄNDER
Före	**Förberedelse** Läs om dagens sidor, skriv din post-it och läs stället högt. Se på tavlan och läsplanen.
0–5	**1 · Var är vi?** Alla säger till den bredvid vad som hände förra gången, och en elev berättar vid tavlan. Ni läser frågorna utan bock, och alla gissar vad som händer nu. Är ni ett udda antal, är tre en grupp.
5–27	**2 · Läs** Du läser, stannar vid din post-it och säger ”Jag undrar”, ”Det står” och ”Jag tror”. Eleverna sätter sin post-it där de vill säga något.
27–36	**3 · Samtala** Du lägger fram frågekortet, och var och en väljer en fråga. ”Stämde din gissning?” Alla säger sin sak vid sin post-it, först till den bredvid och sedan laget runt. Det någon inte förstod tar ni först, och sedan en tråd.
36–40	**4 · Med mig** Eleverna säger dagens rad och nya personer, och du skriver. En fråga som fick svar får en bock, och har ni en ny fråga, skriver du den.

© Niclas Fohlin · niclasfohlin.se/stodundervisning/boksamtal-i-grupp/lathund

Michael Ende, läspass 6 av 27

Momo eller kampen om tiden

Det här har hänt

1 Momo bor i ruinen.

2 Folk går till Momo.

3 Momo får vänner.

4 Gigi berättar.

5 De grå herrarna kommer.

6 Fusi sparar tid.

Personerna

Namnet	Vem det är
Momo	lyssnar
Beppo och Gigi	Momos vänner
De grå herrarna	stjäl tid
Fusi	frisör, streck till de grå herrarna

Frågorna vi bär med oss

Var kommer Momo ifrån?

Vilka är de grå herrarna?

Varför glömmer folk dem? ✓

Kan de ta Momos tid också?

> Skriv en rad per läspass. Dra streck mellan personerna som hör ihop. Sätt en bock vid frågan som fick svar, gärna med sidan.

SAMTALSREGLERNA

Nr	Regeln
1	Allt vi tänker om boken är värt att säga.
2	Vi bygger vidare på det någon sa.
3	Vi bjuder in varandra.

PERIODEN

När	Det som är nytt
Bokvalet	Två böcker, röstning och början av boken
Läspass 1	Du visar allt, och i samtalet räcker laget runt
Läspass 2 och 3	Tråden. Första samtalsregeln, med kortare läsning
Tidigast läspass 4	En elev skriver på tavlan, och sedan tar eleverna över en bit i taget
Slutet	Slutsamtalet om hela boken, och boktipset

© Niclas Fohlin · niclasfohlin.se/stodundervisning/boksamtal-i-grupp/lathund

Vad du behöver för ett läspass

BOKKRAV 1

Något att samtala om

En lucka, ett val eller en känsla att tolka

BOKKRAV 2

Ett tema för åldern

Temat angår eleverna i gruppen. Boken får vara för svår att läsa själv.

BOKKRAV 3

Lagom lång

8 till 27 läspass. Över 20 kan du berätta ett mellanparti.

VAR BÖCKERNA FINNS

Tio böcker per nivå i metoden. Listan visar läspassen, ljudboken och var boken finns.

Skolbiblioteket och folkbiblioteket. Klassuppsättningar, skollån och bokcirkelkassar.

Ljudbok och talbok. Talboken i Legimus för en elev med läsnedsättning.

I planeringsmallarna finns bokens tavla, frågekortet med kortet Du som leder, sidan om Talkort, kortet Böcker jag har läst ut, röstsedlarna, boktipset, läsplanen, läsintervjun och protokollet. Bokvalet, läspass 1 och slutet har egna tabeller i beskrivningen.

PÅ BORDET NÄR PASSET BÖRJAR

- Ett exemplar av boken per elev, och ditt med din post-it
- En post-it per elev, och frågekortet hos dig till Samtala
- Bokens tavla på väggen, med samtalsreglerna bredvid, och en penna
- Läsplanen hos dig

CHECKLISTA INFÖR PASSET

- ☐ Läst boken, lånat böckerna och gjort läsplanen.
- ☐ Läst om dagens sidor och skrivit min post-it.
- ☐ Tittat på tavlan och i läsplanen.
- ☐ Tagit med en post-it per elev, frågekortet och kortet Du som leder, och talkort om de behövs.
- ☐ Bestämt samtalsgrupperna, om vi är fler än fem.

UPPFÖLJNING

Före bokvalet: Gör läsintervjun, fem minuter per elev, om senaste boken, vad eleven gör när hen inte förstår och vad hen gillar. Eleven fyller i kortet Böcker jag har läst ut.

Under boken: Skriv i protokollet vad eleven säger i Var är vi? och Samtala, i bokens början, mitt och slut.

Efter slutet: Gör läsintervjun igen, omkring tio minuter. Eleven återberättar hela boken. Ni väljer hens nästa bok, och du skriver vilket stöd hen behöver i den.

Varje pass: Fotografera tavlan, och skriv i läsplanen vad gruppen sa och vad du tar upp nästa gång.

© Niclas Fohlin · niclasfohlin.se/stodundervisning/boksamtal-i-grupp/lathund